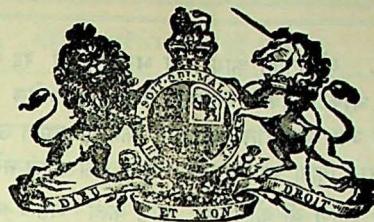

THE

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

THURSDAY, 16th JANUARY 1896.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

लेजिस्लेटिव डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर बनरज इन् कौनिस्ल यांचा खाली दिलेळा भाकट भारीजनाव गव्हर्नर बनरज यांनी तारीख १० मार्च भाद्रोबर सन १८९५ रोजीं मंजूर केला; तो सर्वे लोकांस जाहीर होण्यासाठीं यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९५ चा आकट १६ वा.

किंत्येक निरपयोगी कायदे रद्द करण्यावावदचा व दुसरे किंत्येक कायदे सुधारण्यावावदचा भाकट.

आ भाकटाच्या पहिल्या परिशिष्टांत सांगितलेल्या ज्या किंत्येक कायद्यांचे कारण राहिलेले नाही अथवा जे सष्टु रीतीने किंवा विशेष रीतीने रद्द केल्याशिवाय ज्यांचा अमल कोणत्यातीरी कारणाने बंद झालेला आहे किंवा काळांतराने किंवा इतर कांहीं कारणाने ज्यांची जल्दी राहिली नाहीं ते मुदाम स्पष्टपणे व विशेष रीतीने रद्द करणे ज्याअर्थी योरय आहे;

आणि ज्याअर्थीं या भाकटाच्या दुसऱ्या परिशिष्टांत सांगितलेल्या कायद्यांत कांहीं भाषाबोरेसंबंधीं सुधारणा करणेही योरय आहे;

त्याअर्थीं यावरून खालीं लिहिल्याप्रमाणे कायदा करण्यांत येत आहे:—

१. (१) या आकटास सन १८९१ चा कायदे रद्द करण्यावावद व सुधारण्यावावद अभाव भाकट असें ह्याणावें;

सरनामा, व्याप्र व मुरुवात.

(२) तो मुंबईचे गव्हर्नर इन् कौनिस्ल यांच्या अमलखालील सगळ्या प्रदेशास लागू आहे; आणि

(३) तो एकदम अमलांत येईल.

२. (१) पहिल्या परिशिष्टांत निर्दिष्ट केळेले कायदे त्याच्या चवथ्या आसनांत सांगितले आहेत तेथवर यावरून रद्द केळे आहेत.

पहिल्या व दुसऱ्या परिशिष्टांत निर्दिष्ट केळेले कायदे अनुकूले रद्द केळे व सुधारणे आहेत.

(२) दुसऱ्या परिशिष्टांत निर्दिष्ट केळेल्या कायद्यांत, त्याच परिशिष्टाच्या चवथ्या आसनांत सांगितले आहे तेथवर व त्या रीतीने फेरफार केळे आहेत.

मत्ता.

३. कोणताही कायदा या आक्टावरून रह केल्याउळे, तो कायदा ज्या स्टार्टांट, आक्टांत किंवा कायद्यांत लागू केला असेल किंवा सामील केला असेल, किंवा याचा ज्या स्टार्टांट, आक्टांत किंवा कायद्यांत उल्लेख केलेला असेल, या स्टार्टास, आक्टास किंवा कायद्यास बाध येतो असें समजून नये;

आणि जी कोणतीही गोष्ट केली असेल अगर करूं दिली असेल तिचा, किंवा मिळविलेल्या, उत्पन्न झालेल्या अगर आलेल्या कोणत्याही इकाचा, दाव्याचा, अवश्यकतेचा अगर पात्रतेचा किंवा यंद्या संबंधातें केलेल्या कोणत्याही उपायाचा अगर चालविलेल्या कोणत्याही कामाचा, किंवा कोणत्याही कर्जपासून, गुहेगारीपासून अवश्यकतेपासून, पात्रतेपासून, दाव्यापासून अगर मागणीपासून मिळालेल्या सुटकेचा अगर मोकळिकीचा किंवा दिलेल्या मोबद्द्याचा किंवा मागील कोणत्याही कृत्याचे अगर गोष्टीचे पुराव्याचा जो कायदेशीरपणा, वेकायदेशीरपणा, परिणाम अगर फल यांस या आक्टावरून बाध येतो असें समजून नये;

तसेच, कायद्यांचे कोणतेही मूलतत्व अगर नियम, किंवा ठरलेली हुक्मत अगर पद्धत, किंवा जावजवाब देण्याच्या, विहिवाटीच्या अगर काम चालविण्याच्या रीतीची ठरलेली पद्धत, किंवा चालू रिवाज, चालू अधिकार, प्रतिबंध, माफी, हुदा अगर नेमणूक, ही, यान्वये रह केलेल्या कोणत्याही कायद्यावरून, कायद्यांत अगर कायद्याअन्वये कोणत्याही रीतीने अनुकरूपे कायम झाली असली, कवूल केली असली अगर प्राप्त झाली असली तरी, यांना या आक्टावरून बाध येणार नाही असें समजावें;

तसेच, इद्दी नसणारी किंवा अमलांत नसणारी कोणतीहि हुक्मत, हुदा, चाल, पात्रता, हक्क, अधिकार, निर्बंध, माफी, रिवाज, विहिवाट, काम चालविण्याची रीत अगर इतर गोष्ट अगर वस्तु, या आक्टाअन्वये कोणत्याही कायदा रह झाल्याने ठरते अगर पुनः चालू होते असें समजून नये.

पहिले परिशिष्ट.

रह केलेले कायदे.

कोणत्याही आक्टाच्या अगर कायद्याच्या भागाचे वर्णन देताना किंवा उतारा देताना या वर्णनांत किंवा उताऱ्यांत या भागाच्या आरंभीचे अगर शेवटचे शास्त्र जे शाढ, कलम अगर इतर अंश सांगितले असतील अगर उल्लेख केलेले असतील, यांचा या भागांत समावेश होतो असें समजावें.

१	२	३	४
वर्ष.	नंबर.	विषय अगर सरनामा.	किंती रह केला ते.

भाग १.—मध्यरेत जनरल इन कौन्सिल पांचे आक्ट.

१८६०	४८	[मराठी तर- जुमा झालेला नाही.]	
१८७६	१०	सन १८७६ चा मुंबईचा रेवेन्यू हुक्मतीचा कलम १, रकम (क).	
"	२०	सन १८७६ चा भावनगरचा आक्ट.	कलम ३.

पहिले परिशिष्ट—(पुढे चालू).

१	२	३	४
वर्ष.	नंदर.	विषय अगर सरनामा.	किती रद केला ते.
भाग १.—गव्हर्नर इन कौन्सिल यांचे आकट.—(समाप्त.)			
१८७९	१७	सन १८७९ चा दक्षिणेतील शेतकऱ्यांस कलम ३, रकम (अ), यांतला “सन १८७९ च्या नवेवर महिन्याच्या पहिल्या तारिखेस अगर त्यानंतर” हा मजकुर.	सदरहू कलमाच्या (ब) रकमेतला “त्याच तारिखेस अगर त्या तारिखेनंतर आणलेले” हा मजकुर. कलम ५ द्यांतला, “आणि सबाडिनेट जज्जास यापूर्वी दिलेली” द्या मजकुरापासून तो कलमाच्या अखेरपर्यंतचा मजकुर.
भाग २.—मुंबईचे गव्हर्नर इन कौन्सिल यांचे आकट.			
१८६३	२	जमिनीच्या धान्याच्या माफीविषयी आकट. कलम ११, रकम १ ली, हीतले “या आकटाचे ६ वे कलमाप्रमाणे” द्या मजकुरातले “या आकटाचे” हे शब्द. कलम १२.	
”	३	सातारा प्रांतास मुंबई इलाक्याचे कायदे सरनाम्यांतला “व सरकारांत आलेली किंत्येक संस्थाने” येथपासून “उत्तर कानडा जिल्हा” येथपर्यंतचा मजकुर. उद्देशांतला “आणि गायकवाड सरकारांनी” येथपासून “या जिल्हास मुंबई इलाक्याचे कायदे व आकट लागू करणे योग्य आहे” येथपर्यंतचा मजकुर.	
१८६९	३	पैजांबाबद.	कलम ४, रकम दुपरी.
१८६६	१		कलम ४.
[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].		विषें विकण्याबाबद आकट.	[मराठी तरजुमा वरोवर आहे].
”	८		
”	१२		
[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].			

पहिले परिशिष्ट—(पुढे चालू).

१	२	३	४
वर्ष.	नंबर.	विषय अग्र सरनामा.	किती रद्द केला तें.
भाग २.—मुंबईचे गवर्नर इन्कॉन्सिल यांचे आकट.—(पुढे चालू).			
१८६६	१४	एदलावाद व वरणगांव यांबाबद आकट.	कलम ३ हांतला “मुंबई प्रेसिडेन्सीचे ताब्यांतील देशांत” येथपासून “१ वे कलमावरुन मुधारला” येथपर्यंतचा मजकुर.
१८७१	२	शेतकरी नसणारे कियेक लोकांवर कर बसविण्याविषयी आकट.	रद्द केलेला नाही तितका.
१८७२	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].	६ मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट म्युनिसिपल आकट.	आठव्या भागांतील शिरोलेखापैकी “आणि अ- पिले” हे शब्द.
१८७३			कलम २१, रकम (४).
१८७४	३	वंशपरंपरेचे हुद्याविषयीचा मुंबईचा आकट.	कलम ७७ हांतला “रेवेन्यू” हा शब्द. कलम १४, रकम (२). कलम १५, रकम (२).
१८७५	३	रस्यांबरील व पुर्लांबरील टोलांबाबद.	कलम २. कलम ३ हांतला, “टोलांचे सदरहू प्रकारचे दर” येथपासून “असें समजावें” येथपर्यंतचा मजकुर.
१८७६	३	सन १८७६ चा यामलतदाराचे कोर्टाचा आकट.	कलम ३, रकम (१), हीतला “किंवा सन १८६४ चे मुंबईचे” येथपासून “दिलेली असेल” येथ- पर्यंतचा मजकुर.
१८७७	१	सन १८७७ चा मुंबईचा व्याकिसनेशन आकट.	कलम ७ हांतला दुसऱ्या पारिमाफास्या शेवटचा “आणि” शब्द व तिसरा सगळा पारिमाफ.
१८७८	९	सन १८७८ चा मुंबईचा आबकारी आकट.	कलम २ व परिशिष्ट. कलम ३, रकम (९), हीतला “हिंदुस्थानचे” हा शब्द.
१८७९	४		कलमे ६४, ६९ व ६६.
[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].			
”	९	सन १८७९ चा मुंबईचा तमीन महसुला- चा कायदा.	कलम १ हांतली शेवटची दोन बाब्यें. कलम ४ हांतला ४ था पारिमाफ आणि कलम ७ हांतला ३ रा पारिमाफ. कलम ८ हांतले “ला जिल्हाचा” हे शब्द, कलम ११ हास्या पहिल्या पारिमाफातस्या शे- वटस्या ओर्लीतला “जिल्हाचा” हा शब्द

पहिले परिशिष्ट—(पुढे चालू).

१	२	३	४
वर्ष.	नंबर.	विषय अगर सरनामा.	किंती रद्द केला ते.
मुंबईचे गव्हर्नर इन कॉन्सिल याचे आवट.—(पुढे चालू).			
१८७९	७	सन १८७९ चा मुंबईचा इरिगेशन आकट	कलम ३३.
१८८०	३	सन १८७९ चा मुंबईचा आकट ७ वा हां- तले विवक्षित कलमे रद्द करण्याबाबद.	सगळा.
१८८२	१	सन १८७८ चा मुंबईचा आकट ७ वा रद्द करण्याबाबद.	सगळा.
"	७	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].	
१८८३	९	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].	
१८८४	१	सन १८८४ चा मुंबईचा नोकल बोर्ड आकट.	कलम ४४, रकम (३), हीतला “ किंवा गव्हर्नर इन कॉन्सिल हांनी ४२ ब्या कलमाअन्वये कलेस्या हुक्मावरून ” हा मजकुर.
"	२	सन १८८४ चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट न्यु- निसिपल आकट सुधारण्याकरितां आकट.	कलम ३ हाचा दुसरा विशेष ठारव.
१८८५	१	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही].	
"	४	सन १८८४ चा मुंबईचा आकट १ (लोकल बोर्डाबाबद) व आकट २ (डिस्ट्रिक्ट न्यु- निसिपलिकांबाबद) सुधारण्याबाबद.	कलमे २ व ४.
१८८६	३	सन १८८६ चा मुंबईचा सामान्य कल- मांचा आकट.	कलम २, पारिग्राफ पहिला. कलम ३, रकम (१), हीतला “ प्रिन्स आफू वेस्स आयलंड, सिंगापुर व प्रलाका हीं संस्थाने खेरीज करून ” हा मजकुर व यानंतरस्ता “ दुसरे ” हा शब्द. परिशिष्ट अ रद्द केलेले नाही तितके.

पहिले परिशिष्ट—(पुढे चालू).

१	२	३	४
वर्ष.	नंवर.	विषय अगर सरनामा.	किती रद्द केला तो.
भाग २.—मुंबईचे गव्हर्नर इन्कॉमिसन यांचे आकट.—(पुढे चालू).			
१८८६	९	वंशपरंपरेश्या हुद्यांवावद (सन १८७४ चा मुंबईचा आकट ३ रा सुधारण्यावावद).	कलम ४.
१८८७	४	सन १८८७ चा मुंबईचा जुगार खेळप्पाची घनाई करण्याविषयीचा आकट.	कलम २ आणि परिशिष्ट.
१८८८	१	सन १८८४ मुंबईचा आकट १ (लोकल बोर्डवावद) आणि आकट २ (डिस्ट्रिक्ट भयुनिसिपालिक्यांबाबद) द्यांची सुधारणा.	कलम २.
”	३	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	
”	४	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	
”	९	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	
”	६	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	

परिशिष्ट व द्याचा जेवढा भाग, खालील मुंबईच्या आकटांसंबंधी आहे तेवढाः— सन १८६२ चा १ ला, सन १८६२ चा ९ वा, सन १८६२ चा ६ वा, सन १८६३ चा १ ला, सन १८६३ चा ३ रा, सन १८६३ चा ६ वा, सन १८६३ चा ६ वा, सन १८६६ चा ७ वा, सन १८६६ चा ८ वा, सन १८६६ चा १२ वा, सन १८६६ चा १३ वा, सन १८६७ चा ६, वा सन १८६८ चा २ रा, सन १८६९ चा ३ रा, सन १८७१ चा २ रा, सन १८७२ चा १ ला, सन १८७३ चा ६ वा, सन १८७४ चा १ ला, सन १८७४ चा २ रा, सन १८७४ चा ३ रा, सन १८७९ चा ३ रा, सन १८७६ चा ३ रा, सन १८७७ चा ३ ला, सन १८७९ चा ४ था, सन १८७९ चा ६ वा, सन १८७९ चा ७ वा, सन १८८० चा १ ला, सन १८८३ चा १ ला, सन १८८३ चा २ रा, सन १८८४ चा १ ला, व सन १८८४ चा २ रा.

पहिले परिशिष्ट.—(समाप्त.)

१	२	३	४
वर्ष.	नंबर.	विषय अगर सरनामा.	किंवा रद्द केला तें.

भाग २.—मुंबईचे गव्हर्नर इन्कौन्सिल यांचे आकट.—(समाप्त.)

१८९०	२	सन १८९० चा मुंबईचा मिठाचा आकट	कलम १, पोट कलम (२), हांतला, “परंतु तो” येथासून “अमलांत येणार नाही” येथपर्यंत-चा मजकुर.
”	४	सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आकट.	कलम २, पारिग्राफ पहिला, शोवटचे पंधरा शब्द.
१८९१	१	सन १८९६ चा मुंबईचा सामान्य कलमांचा आकट सुधारण्याविषयी भाकट.	कलम ८१.
”	२	सन १८९१ चा मुंबईचा वायलर नपास-पर्याविषयीचा आकट.	कलम २८, रकम (क), हांतला “इन्स्पेक्टरास” हा शब्द.
१८९२	१	सन १८९२ चा मुंबईचा निव्हांनिहाय गोस्तन देवी काढविण्यावाबद आकट.	कलम ३३, पोट कलम (२).

भाग ३.—वांचे कोडमधले रेपुलेशन.

१८२७	२	वकिलांवाबद.	कलम १०, रकम ३, हांतला, “या काय-द्याचे छपनावे कलमांत लिहिल्याप्रमाणे” हा मजकुर.
			कलम ११, रकम २, हांतला, “या काय-द्याचे छपनावे कलमांत लिहिल्याप्रमाणे” हा मजकुर.
१८३४	१	दक्षिणेतील सरदारांचा डेम्युटी एजंट ह्याचा हुद्दा काढून टाकण्यावाबद.	कलम १६ हांतला या “कायद्याचे चौतिसावे कलमाचे तिसरे व चौथे रकमेत लिहिल्याप्रमाणे” हा मजकुर. रद्द केलेला नाही तितका.

भाग ४.—३३ विहक्टोरिया, चाप्टर ३ ह्यावालचे रेपुलेशन.

[मराठी तरजुमा झालेला नाही.]

दुसरे परिशिष्ट.

सुधारलेले कायदे.

१	२	३	४
वर्ष.	नंबर.	विषय अगर सरनामा.	सुधारणा.

भाग १.— मुंबईचे गवर्नर इन कौन्सिल यांचे आवट.

१८६३	२	जमिनीच्या धान्याच्या माफीविषयी आवट. [मराठी तरजुमा झालेला नाही.]	[मराठी तरजुमा वरोवर आहे.]
	६	(मुंबई शहर, टापू व बंदर यांतल्या) सार्वजनिक वाहनांबाबद.	कलम १८ ह्यांत “कायद्यांचा” ह्या शब्दाच्या ऐवजीं “कायद्याचा” हा शब्द दाखल करावा.
	७	जमिनीच्या धान्याच्या माफीविषयी आवट.	कलम १९, रकम दुसरी, आणि कलम १९, रकम पांचवी, ह्यांत, “स्टांप आकटांतील” ह्या शब्दाच्या बदली, “सन १८७० चा कोटांची फार्चा आवट ह्यांतील” हा मजकुर दाखल करावा.
१८६७	६	मुंबई शहर निरोगी राखण्याबाबद बंदोवस्त करण्याविषयी आवट.	कलम ४ ह्यांत, “जोडलेले परिशिष्टांतील” ह्या शब्दाच्या ऐवजीं “जोडलेले परिशिष्ट अ यांतील” हा मजकुर दाखल करावा.
१८६९	३	सन १८६९ चा मुंबईचा लोकल फंडाविषयी आवट.	कलम ८ ह्यांत, “खालीले लिहिल्याप्रमाणे” व “हुक्म करण्याचा” ह्यांत्या दरम्यान, “परिशिष्ट अ यांत दिलेल्या नमुन्याबरहुक्म लेखी” हा मजकुर दाखल करावा.
१८७३	६	मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट म्युनिसिपल आवट.	कलम १३, रकम १, हींत “खाणीवर” ह्या शब्दाच्या ऐवजीं “कीवर” हा शब्द दाखल करावा.
१८७४	३	वंशापरंपरेचे हुद्यांविषयी एुंबईचा आवट.	[मराठी तरजुमा वरोवर आहे.]
१८७६	२		
	[मराठी तरजुमा झालेला नाही.]		
१८७७	१	सन १८७७ चा मुंबईचा व्याक्रिसनेशन आवट.	कलम २८ ह्यांतल्या “कलकत्ता व मद्रास व मुंबई या शहरांचे” येथोसून कलमाच्या शेवटपर्यंतच्या मजकुराऐवजीं “फैजदारी कोटांनी केलेले दंड वसूल करण्यासाठी ला ला वेळी

दूसरे परिशिष्ट.—(पुढे चालू.)

१	२	३	४
वर्ष.	नंवर.	विषय अगर सरनामा.	सुधारणा.

भाग १.—मुंबईचे गव्हर्नर हौ कौन्सिल यांचे आकट.—(पुढे चालू.)

१८७९	४	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	अमलांत असलेल्या कायद्यांत सांगितलेल्या गेती- ने वसूल करण्याचा आधिकार आहे ” हा मज- कुर दाखल करावा.
			परिशिष्ट ड यांत “दाहा रूपये” या शब्दांच्या ऐवजीं “पत्रास रूपये” हे शब्द दाखल करावे.
१८८०	९	सन १८७९ चा मुंबईचा जमीन महसु- लाचा कायदा.	कलम ६१ हांत, “अुरे भागापर्यंत” हा श- ब्दांच्या वदला, “कोणत्याही भागापर्यंत” हे शब्द दाखल करावे.
			[कलम ९९, रकम (ब) हांतल्या संवंधाने येथे (इंग्र- जीत) दाखल केलेली सुधारणा मराठी तरजुन्यांत करण्याची जरूरी नाही.]
१८८१	४	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	कलम १०४ हांतल्या दुसऱ्या पारिग्राफाच्या सुर- वारीस “अवल अगर” हे शब्द दाखल करावे.
			कलम २११ हांतल्या “व असिस्टेंट सर्वे सुप- रिंटेंडंट” हा शब्दांपैकीं “व” हा शब्द गाळा- वा.
१८८२	९	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	
१८८३	१	सन १८८३ चा मुंबईचा हम रस्यांविपर्यां आकट.	कलम ९ हांत, “म्युनिसिपालिटीच्या” हा शब्दा- च्या वदला “म्युनिसिपालिटीच्या” हा शब्द दाखल करावा.
			[मराठी तरजुमा वरोवर आहे.]
१८८४	२	सन १८८४ चा, डिस्ट्रिक्ट म्युनिसिपल आकट मुद्याकरितां आकट.	
			[मराठी तरजुमा वरोवर आहे.]
१८८५	३	सन १८८५ चा मुंबईचा सामान्य कलमां- चा आकट.	
			[मराठी तरजुमा वरोवर आहे.]
१८८६	३	[मराठी तर- जुमा झाले- ला नाही.]	

(दुसरे परिशिष्ट.—(समाप्त.)

१	२	३	४
वर्ष.	नंबर.	विषय अगर सरनामा.	सुधारणा.

भाग १.—मुंबईचे गव्हर्नर इन कौनिसल यांचे आकड.—(समाप्त.)

१८८८	५	[मराठी तर जुमा झालेला नाही.]
------	---	--------------------------------

भाग २.—मुंबई कोडाचे रेग्युलेशन.

१८२७	२	वकिलांचावद.	[मराठी तर जुमा वरोवर आहे.]
१८३०	७	[मराठी तर जुमा झालेला नाही.]	

क्र. एम्. म्याक्फर्सन,

आफिशिएटिंग सेक्रेटरी निसवत हिंदुस्थान सरक.र.

(True translation)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.